

Sak 3/2026 Kvote for lisensfelling av jerv i 2026/2027

Sekretariatet konstaterer at rovviltnemnda har myndighet til å fastsette kvote for lisensfelling av jerv. I samråd med de andre statsforvalterne i regionen, anbefales det å åpne for lisensfelling i 2026/2027. Ut fra rovviltforekomst, erfaringer med vandringsmønster, regelmessige opptreden av jerv i regionen og stort skadepotensiale, anbefales en kvote på inntil fire (4) dyr.

Lisensfellingsperioden er 20. august 2026 til 15. februar 2027.

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksfremlegget:

- [Stortingsmeldingen «Rovvilt i norsk natur» \(st. meld. nr. 15 \(2003-2004\) og Innst. S. nr. 174 \(2003-2004\)\)](#)
- [«Rovviltforliket» - Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#)
- [Naturmangfoldloven \(2009\)](#)
- [Rovviltforskriften \(2005\)](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge \(februar 2022\)](#)
- [Rapporter fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt](#)
- Løpende registrering av jervekull i 2026 – se Rovdata: [Jervetelleren](#).

Saksopplysninger

Rovviltnemndas oppgave

1. Ta stilling til om den har myndighet til å fatte vedtak (rovviltforskriften § 7).
2. Vurdere kvote og vilkår for lisensfelling av jerv (rovviltforskriften § 10 og kapittel II i naturmangfoldloven).

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for nemndas avgjørelse er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jmfør § 77, og forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 4, 7 og 10.

Rovviltforskriften § 7 gir generelle bestemmelser om vedtak fattet av rovviltnemnda, herunder om myndighet til å fatte vedtak. Nemnda har myndighet dersom bestanden av den enkelte art ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jmfør rovviltforskriften § 4. Vurderingen skal gjøres av nemnda for hver art basert på data fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt (Rovdata). For rovviltregion 2 er det ikke fastsatt nasjonalt bestandsmål for jerv.

Forskriften § 10 gir rovviltnemnda hjemmel til å fastsette kvote for lisensfelling, dersom vilkårene i § 7 er oppfylt og nemnda ellers mener situasjonen tilsier det. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles i regionen i perioden 20. august og til og med 15. februar det påfølgende året. Rovviltnemnda kan avgrense fellingsområder eller gi nærmere vilkår for gjennomføring av lisensfelling i samsvar med forvaltningsplanen.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 10 og 12 skal ligge til grunn som en integrert del av beslutning om eventuell kvote, jmf § 7. Også forvaltningsmålet for arter i § 5 skal trekkes inn i den skjønsmessige vurderingen. Det samme gjelder § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i § 11 anses ikke som relevant, fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Roviltnemndas vedtak kan påklages til Klima- og miljødepartementet (KLD) innen tre uker fra vedtaket er gjort kjent.

Dersom roviltnemnda ikke åpner for lisensfelling (fastsetter kvote), vil dette ikke være et enkeltvedtak som kan påklages.

1. Om myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv

Sekretariatets vurdering

Roviltforskriften § 10 gir hjemmel til å fastsette kvote for lisensfelling. Nemnda skal på vedtakstidspunktet ta stilling til om de har myndighet til å fatte slikt vedtak. Det er ikke fastsatt mål om yngling av jerv i regionen, og roviltnemnda har følgelig myndighet til å fatte vedtak om lisensfelling, jmf § 7.

2. Vurdering av kvote for lisensfelling av jerv i 2025/2026

Grunnlag

Stortinget har bestemt at lisensfelling skal være det viktigste verktøyet for å regulere jervebestanden. Lisensfelling er ikke jakt, men felling motivert ut fra behovet for skadereduksjon ved å begrense artens vekst og/eller utbredelse. Lisensfelling av alle roviltartene omfattes av grunneiers enerett og krever personlig lisens for å kunne delta.

Eventuelt vedtak om kvote for lisensfelling skal avgrense fellingsområder, bestemme antall dyr som kan felles, bestemme eventuell fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt gi eventuelle nærmere vilkår for gjennomføring av lisensfelling (i samsvar med regional forvaltningsplan for rovilt). Fellingsperioden er angitt i roviltforskriften, men dersom særlige forhold tilsier det, kan Roviltnemnda fastsette en kortere fellingsperiode.

Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke truer bestandens overlevelse og det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Kvoten kan fordeles på nærmere angitte områder eller fylker i regionen. Roviltnemnda kan imidlertid avstå fra å åpne for lisensfelling, eventuelt gjøre vedtak på et seinere tidspunkt dersom forutsetningene endres, men slik at tidsfrister i henhold til instruks overholdes.

Under Strategier og tiltak – brunbjørn, jerv og ulv i *Forvaltningsplan for rovilt i region 2 – Sør-Norge*, kapittel Strategier og tiltak, står det at:

Lisensfelling skal vurderes årlig for alle artene med grunnlag i forekomst og skadeomfang sist beitesesong. Det skal åpnes for lisensfelling dersom det foreligger indikasjoner på eller kan forventes forekomst i regionen. Erfaringer med artenes vandringspotensiale og tidligere forekomst skal vektlegges. For ulv skal kunnskap om eventuelle individer med særlig viktig genotype (finskrussisk opphav) vektlegges og ved slik forekomst av særskilt viktige individer i regionen skal det normalt ikke åpnes for lisensfelling uten særskilte tiltak.

Bestandssituasjon og forekomst - NINA Rapport 2643

NINA Rapport 2643 *Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2025* gir siste oversikt over verifiserte jerveynglinger i Norge. I 2025 ble det registrert 51 ynglinger av jerv i Norge. Dette er en nedgang på 10 ynglinger fra året før. Det er likevel over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull. Basert på antall ynglinger de tre siste årene tilsier dette en bestand på rundt 370 voksne dyr (et usikkerhetsintervall på 308 - 431) i Norge. Alle rovviltregionene med mål om yngling av jerv bortsett fra region 6, ligger på eller over det regionale bestandsmålet i 2025.

Tabell 1: Antall påviste ynglinger av jerv i Norge de siste fem årene fordelt på de som har overlevd hiuttak og de som er tatt ut. (Kilde: Rovdata/NINA rapport 2643). Hiuttak har også foregått vinteren 2025/2026, men disse er ikke medregnet her. De kommer i rapporten for 2026.

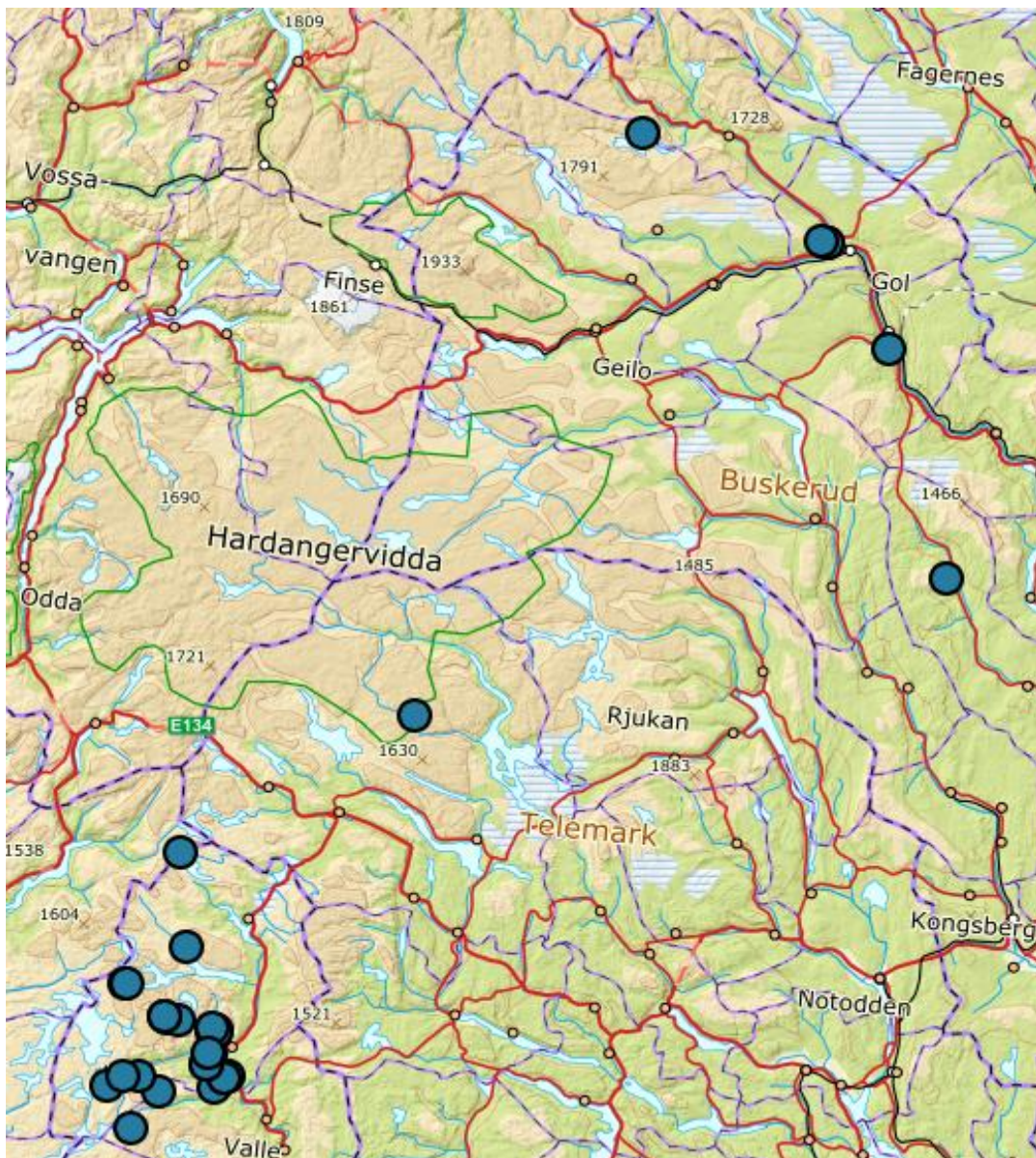
	2021	2022	2023	2024	2025
Overlevende ynglehi	54	40	54	52	40
Hiuttak	8	5	10	9	11

NINA Rapport 2713 – *DNA-basert overvåking av den skandinaviske jervebestanden 2025* angir antall påviste individer fordelt mellom Norge, Sverige og Finland i 2025, og er bestandsestimat basert på fangst-gjenfangst. Fra totalt 3194 fungerende prøver ble det påvist 878 individer i Norge, Sverige og Finland i 2025. Tilsvarende tall fra vinteren året før viser at det ble påvist 915 jerver fra 4161 fungerende prøver. Totalt var det 328 jerver som ble registrert med en eller flere prøver i Norge i 2025.

Basert på fangst-gjenfangst av DNA ble bestanden av jerv i Norge og Sverige beregnet til 1040 - 1118 individer i 2025, hvorav 352 - 400 individer i Norge. Det er relativt høy presisjon på anslagene med relativt liten usikkerhet. I region 2 viser beregningen et estimat på 14 individer (9 - 20).

I perioden januar/februar 2025 gjennomførte Statens naturoppsyn et ekstraordinært uttak av jerv i region 1 og region 2. Det ble totalt tatt ut tre tisper og to hanner. Ei tisper ble tatt ut i Suldal kommune, ei tisper og en hann ble tatt ut i Bykle kommune, ei tisper ble tatt ut i Vinje kommune og en hann ble tatt ut i Tinn kommune. I mars 2025 ble det gjennomført nok et uttak, hvor det ble tatt ut ei jervetisper med to unger (hiuttak).

I år er det så langt registrert 37 jervekull nasjonalt (Rovdata/Jerveteller 04.05.2026). Det er ikke registrert noen ynglinger i region 2. Registreringssesongen er imidlertid ikke avsluttet. For siste oppdatering, se [jervetelleren](#). Oppdatering om fellingsvedtak og status finnes på [Miljødirektoratets hjemmeside](#).

Figur 1: Påviste registreringer av jerv (vurdert som dokumentert av Statens naturoppsyn) i region 2 i 2025/2026. (Kilde: Rovbase 04.05.2026).

I siste lisensfellingsperiode 2025/2026 ble det til sammen felt- eller kvoten belastet med 78 jerver. Av disse er 16 individer felt av Statens naturoppsyn. I region 2 var kvoten på tre dyr, men det er ikke felt noen jerver.

Tap av sau til jerv har i seinere tid vært beskjedent i rowiltregion 2. I 2024 ble det registrert fire tap til jerv. Før det ble det sist gang registrert tap til jerv i region 2 i 2017 og før det igjen i 2014. Skadepotensialet i regionen er imidlertid stort, da mange av de viktigste beiteområdene er knyttet til fjellregionen der jerven opptre hyppigst. I tilgrensede områder i region 1 har det år om annet vært til dels betydelige tap til jerv (Rogaland 2016 - 2017 og Vestland (Hordaland) 2015 - 2017).

Sekretariatets vurdering

Etter naturmangfoldloven er jerven fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i naturmangfoldloven sine unntaksregler, jamfør § 18 første ledd bokstav b, blant annet for å hindre skade på husdyr. Et generelt vilkår for felling er at dette ikke skal være til skade for bestandens overlevelse og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

I Stortinget sitt rovviltforlik fra 2011 (Representantforslag 163 S, 2010-2011) er det grunnleggende prinsippet en todelt målsetting for rovviltforvaltningen der en vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og å ivareta hensynet til levedyktige beitenæringer. Stortinget har ut fra dette fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv, med delmål fordelt på fem av de åtte rovviltregionene. Det går videre fram av rovviltforliket at lisensfelling skal være det primære virkemiddelet for å regulere jervebestanden og at ekstraordinære uttak av ynglehi over tid bør reduseres til et minimum.

Kvote for lisensfelling vil være et viktig skademotivert virkemiddel for å regulere utbredelsen og bidra til å hindre eventuell etablering i områder langt unna områder avsatt for yngling. Det er påvist enkeltindivider av jerv i region 2 gjennom sist vinter. Jervens vandringspotensial er stort, og erfaringer tilsier at det er stor sannsynlighet for at det regelmessig fortsatt vil være dyr i- og i tilgrensede områder til rovviltregion 2. Erfaringsmessig har enkeltindivider, også yngling i 2018 (Suldal), etablert seg i fjellområder felles med region 1. I beiteområder nær opp til region 2 har det vært til dels betydelige tap av sau til jerv tidligere år, seinest i 2017. Det ble også registrert noe tap til jerv i 2024 i region 2.

Bestandsmålet for jerv nasjonalt ble nådd i 2025. Årets registreringer er i tidlig fase, men sannsynligheten for at bestandsmålet nåes også i år er stor. Per i dag har ennå ikke alle rovviltnemndene fattet et vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i sin region. Samlet lisensfellingkvote for jerv er derfor ennå ikke kjent. Sekretariatet anser likevel at et forsiktig uttak av inntil fire jerver i region 2, ikke vil være til hinder for å nå det nasjonale bestandsmålet eller sikre bestandens overlevelse på lang sikt.

Ut fra føringer i rovviltforliket og regional forvaltningsplan, samt nåværende kunnskap om forekomst av jerv og skadepotensialet i regionen, anbefaler sekretariatet rovviltnemnda om å åpne for lisensfelling av jerv i 2026/2027. Det foreslås en kvote på inntil fire jerver. Irregulær avgang (f.eks. påkjørsler) etter at eventuell kvote er vedtatt, skal belastes kvoten, jamfør rovviltforskriften § 7 fjerde ledd.

Jerven har store aktivitetsområder, og vi finner ikke grunnlag for å foreslå arealavgrensning. Vi anbefaler, som for tidligere år, at det åpnes for lisensfelling av jerv i hele regionen.

Oppsummering

Ut fra nasjonale føringer, regionens forvaltningsplan, kunnskap om forekomst og erfaringer med opptreden av jerv i regionen, potensialet for framtidige tap av sau og bestandssituasjonen for jerv i landet, anbefaler sekretariatet rovviltnemnda om å åpne for lisensfelling av jerv i sesongen 2026/2027. Sekretariatet anbefaler en kvote på fire dyr basert på erfaringer og situasjonen per 4. mai 2026. Et slikt uttak anses ikke å true bestandens overlevelse på lang sikt eller være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål.

Forslag til vedtak

Rowiltnemnda i region 2 viser til den nasjonale målsettingen for rowilt i regionen. Det er ikke fastsatte mål om yngling av jerv i region 2. Rowiltnemnda anser følgelig å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv etter rowiltforskriften § 10, jamfør §§ 4 bokstav b og 7.

Rowiltnemnda viser til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige kunnskapen om jervens bestandsstatus og -utvikling, jamfør § 8 og rowiltforskriften § 3 siste ledd. Nemnda viser til sekretariatets faglige vurderinger om at den foreslåtte lisensfellingskvoten på fire (4) dyr ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jamfør § 10. Forvaltningsplanen for rowilt i regionen og føringene i rowiltforliket ligger til grunn for å iverksette lisensfelling, jamfør også rowiltforskriften §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Rowiltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

Ut fra et behov for å avverge skade på husdyr, vedtas en kvote for lisensfelling i 2026/2027 på fire (4) jerver i rowiltregion 2 i fellingsperioden 20. august 2026 til og med 15. februar 2027, jamfør rowiltforskriften § 10 bokstav b. Fellingen anses ikke å være til hinder for å nå nasjonale bestandsmål eller true overlevelsen av bestanden på lang sikt, jamfør naturmangfoldloven § 5. Rowiltnemnda åpner for felling i hele regionen.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellingen via Statsforvalternes kvotetelefoner og registrere seg for varsling via Statsforvalternes SMS-tjeneste.

Rowiltnemndas vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, jamfør §§ 4, 7 og 10 i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rowilt.

Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, senest innen tre uker etter at vedtaket er gjort kjent.